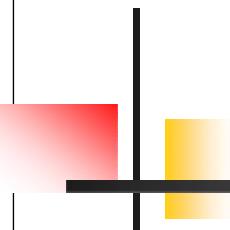

PSIHOLOGIJA POLITIČKOG VOĐE I VOĐSTVA

Peti termin vežbi – 11. tematska oblast

29.04.2020.

Pojam vođstva i odrednice ponašanja vođe

Uloga vođe u politici VS uloga vođe u birokratijama, proizvodnim grupama, vojsci...

Vođstvo u politici	Vođstvo u organizacijama (vojnim, birokratskim, proizvodnim...)
Članstvo u grupi: nezavisno, na temelju vrednosti i želje da se nešto postigne, entuzijazma...	Članstvo u grupi: potreba da se bude deo određene grupe zbog zadovoljenja različitih „htenja”
Uloga vođe: manje formalna, više emocionalno zasićena	Uloga vođe: više formalna, manje emocionalno zasićena
Postoji snažno vrednosno-emocionalno uključenje (politički <i>eros</i> suština)	Vođstvo puko obavljanje posla
Vođa mora imati viziju; snažno pristustvo motivacije postignuća i intristična motivacija	Rukovoditelj obavlja određeni, organizacijskim ciljevima usmereni posao
„Najgore što se potencijalnom vođi može desiti jest da je neprepoznatljiv, anoniman, jedan od mnogih”	Rukovoditelj može biti anoniman i u javnosti i u svojoj organizaciji.

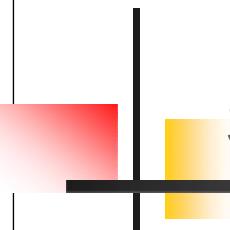
Pet osobina koje utiču na ponašanje vođa – M. Hermann (1986)

- 1. Politička uverenja**
- 2. Politički stil**
- 3. Reakcija na stres**
- 4. Ulazak u politiku**
- 5. Motivacija:**
 - *primitivna dominacija*
 - *moć nad drugima*
 - *potreba za statusom*
 - *potreba da se reši problem*
 - *potreba kompenzacije*
 - *nevoljno vođstvo*

Empirijske odrednice ponašanja analice

4 grupe osobina kreirane FAKTORSKOM ANALIZOM na osnovu osobina koje prema Gibb-u (1965) vode moraju prikazivati:

- Uvažavanje*
- Iniciranje strukture*
- Podsticanje izvršenja posla i postizanje ciljeva*
- Osetljivost za lični rad, uspehe i neuspehe*

Psihodinamika odnosa vođa-sledbenici

Motivi pojedinaca da slede vođu

- POMOĆ U REŠAVANJU PROBLEMA**

- POTREBA PRIPADANJA**

Tipologija sledbenika (Zvonarević 1976.)

	RACIONALAN	IRACIONALAN
HOMOCENTRIČAN	Racionalni homocentrik	Iracionalni homocentrik
IDEOCENTRIČAN	Racionalni ideocentrik	Iracionalni ideocentrik

Tipologija vodstva (Gibb 1966.)

		STRAH	
		Velički	Male
OBOŽAVANJE	Veličko	Patrijarh	Karizmatički vođa
	Male	Tiranin	Organizator

Tabela 4.3 Tipologija vodstva

Stilovi vođstva

Psihološka viđenja oblika vođstva

Tri najvažnija oblika vođstva

Autokratski stil

VS

Demokratski stil

❖ *Stil „slobodne volje“ (čest u nauci)*

CEZARIZAM – svojevrsna patologija

Ogleda se u sledećim osobinama:

- OSEĆAJ MESIJANSTVA
- OSEĆAJ SVEZNALASTVA
- OSEĆAJ NEPOGREŠIVOSTI
- OSEĆAJ NEZAMENLJIVOSTI